

SÁMIID RIIKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Čakčamánnu ● Ragátmánno ● Skierde ● September 2010

Svenska Samernas Riksförbund, Magasinsgatan 7, 903 27 UMEÅ, tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post ssr@sapmi.se

Det här månadsbrevet kommer att distribueras på ett delvis nytt sätt. Utöver att sändas till respektive medlemmar, samebyar och sameföreningar, så kommer vi också att sända brevet via e-post till enskilda personer som tillhör våra medlemmar. Vi har idag ett register på över 1000 personer. Du som läser detta informationsbrev, tipsa gärna andra medlemmar som inte redan har registrerat sin e-postadress hos oss, om denna möjlighet.

Rapport från Styrelsemötet

Höstens första styrelsemöte har nu genomförts i Umeå. I likhet med tidigare år så inleder vi alltid höstens arbete med ett styrelseseminarium/styrelsemöte dit vi även inbjuder suppleanterna. På styrelsemötet fick ledamöterna information om de olika projekt som idag bedrivs inom SSR. Bland de redovisade projekten återfanns:

- Samisk markanvändning
- Rovdjursprojekten
- VindRen
- Visit Sápmi
- Renlycka
- De företagsstödjande projekten mm

Styrelsen nyttjade en del av tiden till att planera hösten/vinterns arbete. Bland de insatser som här särskilt kan nämnas är bildandet av en arbetsgrupp som skall börja arbeta med att finna bra former för att bevaka och utveckla sameföreningarnas medlemsfrågor. På styrelsemötet ägnades en stor tid åt att förbereda det extra landsmöte som genomfördes den 4/9.

Extra Landsmöte i Umeå 9 oktober 2010

Ett extra landsmöte genomfördes under lördagen den 4 september. Mötet hade inkallats för att diskutera Renskötselkonventionen samt SSR:s yttrande över konventionen. Efter en bra och givande diskussion begärde många medlemmar att frågan skulle bordläggas för att tas upp igen på ett nytt extra landsmöte den 9 oktober. Ett särskilt informationsbrev om det nu avslutade landsmötet samt en kallelse till nästa kommer att gå ut denna vecka.

Information om fullmakter

Varje sameby och sameförening har rätt att sända ett ombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar.

Ombud kan utöver sin egen rösträtt utöva rösträtt för annat ombud *som representerar samma sameby/sameförening*. Det är alltså inte möjligt för ett utsett ombud i en sameby att ge fullmakt till ett ombud i en annan sameby.

Om ett ombud vill ge fullmakt till ett annat ombud att föra dess talan måste detta styrkas genom protokollsutdrag från samebyns eller sameföreningens styrelsemöte där det visas vilka ombud som samebyn eller sameföreningen utsett att representera vid Landsmötet. Dessutom skriver det ombudet en fullmakt till det ombud som ska föra dess talan.

Den sameby eller sameförening som inte har fullmakter behöver inte ta med protokollsutdrag utan då fungerar det som tidigare med anmälan till Landsmötet.

Ny förbundsjurist

Malin Brännström slutade den 31 augusti sin anställning som förbundsjurist på SSR. För att kunna anställa en ny förbundsjurist har ett rekryteringsarbete pågått under sommaren. På SSR:s styrelsemöte beslutades att utse Jenny Wik Karlsson till SSR:s nya förbundsjurist. Jenny har det senaste året arbetat inom SSR med juridiska frågor och är för många medlemmar ett känt ansikte. Jenny börjar sitt nya arbete med omedelbar verkan.

Akut omhändertagande av svårt sjuka eller skadade i glesbygd

SSR har under veckan deltagit i en diskussion med Akut och Katastrofmedicinsk centrum vid Norrlands universitetssjukhus. Med erfarenhet från bl.a. Australiens glesbygd diskuterade vi möjligheten att öka tryggheten för våra renskötande samer genom att bl.a.

- Skapa utbildningar för samebyar och helikopterföretag i hjärt- och lungräddningar
- Att se till att helikopterföretag och eventuellt samebyar förses med medicinsk utrustning och

instruktioner för att kunna agera kraftfullt vid olyckor/akuta sjukfall

- Att försöka att, via satellittelefon, skapa en medicinsk rådgivningstjänst

Vi kommer nu att tillsammans med bl.a. Sametinget och Västerbottens landsting arbeta vidare för att få till stånd pilotverksamhet inom detta område.

Samisk markanvändning

Ragnhild presenterar ”Samisk markanvändning och MKB” för MKB-centrums styrelse den 15 september på SLU i Uppsala. I styrelsen sitter representanter för Trafikverket, Naturvårdsverket, Boverket, Riksantikvarieämbetet m.fl.

Medlemsantal 2010

För att inte vara ute i sista sekunden vill vi som vanligt påminna våra medlemmar om att inför vår ansökan till Kulturrådet 2010-10-31, måste vi få in underlag som verifierar Samebyarnas och Sameföreningarnas medlemsantal. Denna uppgift måste nämligen uppges i ansökan och vår revisor kräver dessa underlag för att skriva på vår ansökan.

Det vore därför jättebra om ni redan nu kan skicka in dessa uppgifter till oss.

Effektivt & lönsamt nätverkande - kvällsutbildning

Vill Du lära dig att använda gratis funktioner och program på internet som ger dig tid och nya möjligheter att nätverka och göra ”business”? Utbildningen är öppen för alla intresserade. Anmäl dig snarast - begränsat antal platser!

Program:

- Introduktion och översikt gratis program och funktioner på internet
- Genomgång av Skype; installera, skapa användare, nya kontakter, tal/videofunktioner, dela skärm/bilder, chatta och öva att nätverka via Skype.
- Medtag egen dator/laptop, webbkamera och headset (med mikrofon)
- Installera Skype på din dator innan träffen om du har möjlighet (www.skype.se)

Mål: skapa nya kontakter, använda Skype, Google Documents och Adobe Connect Now.

Utbildningen startar kl. 17.30 och håller på till ca 21.00

- **Soppero** tisdag 14 september på Sopperogården
- **Östersund** måndag 20 september på Gaaltije
- **Åsarna** tisdag 21 september på Ski-center
- **Funäsdalen** onsdag 22 september på Fjällmuseet
- **Jokkmokk** måndag 4 oktober på Samernas
- **Malå** måndag 11 oktober på Malå hotell
- **Tärnaby** tisdag 12 oktober på Tärnaby Fjällby
- **Lycksele** torsdag 14 oktober på Ansia

KREATIV VERKSTAD för idérika samiska kvinnor - helgkurs

Västerbotten 22-24 oktober, Jämtland 29-31 oktober
Svarar du JA på en eller flera av frågeställningarna nedan är KREATIV VERKSTAD något för dig!

- En idé som du behöver hjälp att utveckla och komma vidare med?
- Funderingar kring design och produktutveckling?
- Tankar på småskalig tillverkning?
- Vill du sälja dina produkter till återförsäljare?

Delta i en KREATIV VERKSTAD fredag-söndag. Innehåll: inspirerande föreläsningar om trender och tendenser. Prova på idéutvecklingsmetoder, brainstorma, visualisera med image- och moodboards och få hjälp att analysera och utveckla dina idéer med feedback från gruppdeltagarna och kurshandledarna.

Lär känna andra idérika samiska kvinnor, få insikter om kreativa processer, design- och produktutveckling.

Mål: ge deltagarna verktyg och metoder för att konkretisera sina visioner och planer.

KVINNORS
FÖRETAGANDE
STÄRKER
SVERIGE

Individuell rådgivning med SSR:s företagscoach

Har du frågor och funderingar kring affärsidéer, företagande, marknadsföring, försäljning, strategier och planering? Kontakta vår företagscoach Pia H Huuva för individuell rådgivning! Boka en tid med Pia: Telefon 0927-320 77 eller 070-671 11 05 eller e-post piahuuva@hotmail.com

Sociala medier och e-handel

Under hösten 2010 avser SSR att genomföra tre workshops med temat sociala medier och e-handel i Gällivare, Storuman och Vemdalen. Målgruppen är samekvinnor som driver företag eller har planer på att starta företag. Målet med projektet är att företagarna ska använda sig av e-handel och sociala medier för att öka omsättningen i företaget. Under de workshops som hålls får deltagarna skapa sin egen hemsida med e-butik. Efter så kommer individuell handledning att ges till företagarna genom besök eller telefonrådgivning.

Anmäl redan nu ditt intresse till Ellacarin, ellacarin@sapmi.se eller kansliet ssr@sapmi.se

Nyutkommen avhandling:

”Den säkra zonen” Motiv, åtgärdsförslag och verksamhet i den särskiljande utbildningspolitiken för inhemska minoriteter 1913-1962”. Av David Sjögren, inst. för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet.

Avhandlingen behandlar svensk utbildningspolitik riktad mot romer, resande och samer under 1913-1962. I avhandlingen presenterar författaren bl.a. den svenska minoritetspolitiken och dess inverkan på utformningen av nomadskolan.

Kontakt David Sjögren för mer information.

david.sjogren@historia.umu.se

Identitet och kulturell tillhörighet

Den 28-29 oktober arrangerar Norrbottens Läns Landsting en konferens i Boden. Temat för konferensen är ”Identitet och kulturell tillhörighet”. Victoria Harnesk och Ellacarin Blind deltar. Mer information hittar ni på www.nll.se

Samer och manlighet

Den 6 oktober ska Jörgen Stenberg, Malå, hålla ett föredrag om ”Samer och manlighet” i hörsal B, Lindell-hallen, Umeå universitet. Tid: 19.00–21.00. Föreläsningen är del av föreläsningsserien ”Samhörighet, etnicitet och maskulinitet”, Arrangör är organisationen ”Män för jämställdhet”. Exempel på andra föreläsningar i serien är ”Svenskar och manlighet” samt ”Romer och manlighet”.

Nätverk för samisk scenkonst

Den 17 september arrangerar Giron Sámi teåhter tillsammans med Riksteatern en träff med sameföreningar och samiska organisationer som vill vara med och bilda ett samiskt arrangörsnätverk för scenkonst. Mötet hålls i Stockholm. Ellacarin Blind deltar.

VisitSápmi – utveckling av samisk besöksnäring

VisitSápmi valde Vinter

VisitSápmi har efter anbudsförfarande valt att samarbeta med Vinter reklambyrå för att utforma vår marknadsföring. Vinter har en gedigen erfarenhet av att arbeta inom besöksnäringen och erbjöd totalt sett den bästa lösningen för oss.

Sápmi Experience workshop

Den 25 och 26 augusti hölls vår första workshop kring kvalitets- och ursprungssigillet Sápmi Experience. Ett tjugotal samer med intresse för samisk turism deltog. De som nu gått kursen kan inom kort ansöka om att få Sápmi Experience, den samiska kvalitetssäkringen av turism. Kursen kommer att genomföras även i andra delar av Sápmi under hösten/vintern.

Enligt utvärderingen var man mestadels nöjd med kursen. Om något så hade man önskat att den varit lite längre. Frågor om turism kontra renskötsel, det sydsamiska perspektivet inom turismen var bland annat frågor man debatterade.

En stark övertygelse om att Sápmi Experience behövs fanns bland deltagarna.

Studieresa

Följ med på en studieresa till Mellansverige och låt dig inspireras av ekoturismföretagare som satsar på natur och kultur. Du får se och uppleva riktiga resepaket hos duktiga arrangörer. Studieresan pågår mellan den 28 september till den 1 oktober. Kontakta oss för ytterligare information och priser.

Facebook – gå med i vår facebookgrupp VisitSápmi.

Rådgivningen till enskilda företagen fortsätter som tidigare. Anmäl ditt intresse för ett hembesök under hösten till VisitSápmi.

Nytt kontor i Gällivare

Numera sitter Lennart i anslutning till Ávki, på övervåningen i gröna skolan på torget i Gällivare. Kom in och prata turism när du har vägarna förbi!

Tystnad – tagning pågår!

I början av september står samebyar och sydsamer, i samarbete med Gaaltije och VisitSápmi som värdar för ett amerikanskt filmteam. På programmet står besök hos renskötare, hantverkare, renköttföretagare och man kommer även att delta i älgjakt hos renskötare.

Kvalitetssigillet Renlycka

Utbildningar av de samiska köttförädlingsföretagare som vill ansluta sig till kvalitetssigillet pågår nu. Utbildningen är organiserad i studiecirkelform i samarbete med meNY (ett resurnätverk som arbetar med utveckling av små och medelstora livsmedelsföretag i Sverige) och erbjuds till samiska företagare inom de tre geografiska områdena Norrbotten, Västerbotten och Jämtland/Härjedalen. Cirklarna leds av tre företagare som alla deltog i den ursprungliga grupp som arbetade med att ta fram en manual för kvalitetssigillet Renlycka. Under hösten 2010 avslutas utbildningarna och de företag som deltagit kan då ansöka om att få använda Renlyckasigillet på utvalda produkter. De företag som ansöker kommer att kontrolleras av en oberoende inspektör och ansökningarna sedan bedömas i Renlyckaprojektets Kvalitetsutskott och Styrgrupp innan godkännande kan lämnas. 17 olika

RENLYCKA
WWW.RENLYCKA.SE

produktbeskrivningar av styckningsdetaljer och förädlade produkter har tagits fram av Kvalitetsutskottet och kommer att vara de första produkter som lanseras med Renlyckasigillet under den kommande slaktsäsongen 2010/11.

När slaktsäsongen nu börjar ska ett av Renlyckasigillet kvalitetskriterier (pH-mätning av kött) börja introduceras till en liten grupp ”pilot-företag” som kommer att utbildas och utrustas med mätare för att rutinmässigt mäta pH. Både slakt- och styckningsföretag kommer att ingå i ”pilot-gruppen”. Vid säsongens slut kommer arbetet att utvärderas så att erfarenheter kan tas tillvara inför nästa säsong då vi räknar med att fler företag kommer att börja mäta pH.

Renek – Renköttbranschens ekonomiska förening

Renek har idag 15 medlemmar inklusive alla de största renslaktföretagen. Alla som är intresserade av renkött är välkomna att bli medlemmar; samebyar, enskilda renägare, forskare, veterinärer o.s.v. De uppgifter som organisationen arbetar med är de övergripande frågor som berör hela renköttbranschen. Under våren 2010 har Renek svarat på en remiss från Livsmedelsverket. En representant från Renek sitter nu också med i Livsmedelsverkets rådgivande ”köttgrupp” och i Jordbruksverkets klassificeringsråd tillsammans med representanter för hela landets slakt- och styckningsindustri, både från de stora Kött- och charkföretagen och småskaliga slakteriers branschorganisation. Renek planerar aktiviteter under hösten och vintern 2010/2011 riktat dels till aktiva klassificerare vid alla renslakterier och dels till renägare/renköttproducenter. För klassificerare kommer en gemensam dag att ordnas under ledning av Jordbruksverkets klassificeringsexperter under hösten 2010. För renägare kommer en temadag om samband mellan klassificering-köttinnehåll-köttkvalitet att anordnas på två geografiska platser (en i söder och en i norr) under vårvintern 2011.

Ordförandekonferens 28-29 oktober

Nu är det dags för ordförandekonferens för samebyordföranden och den hålls i Stockholm på Best Western Hotel Kom

Utöver dagsaktuella frågor så kommer ordförandekonferensen att innehålla kurs i förhandlingsteknik, Kvalitetsarbete inom samiska näringar och diskussion om vad som är långsiktig, hållbar och lönsam rennäring.

Inbjudan och anmälningsblankett är skickat med e-post, om du är ordförande i en sameby men inte fått inbjudan så hör av dig till SSRs kansli.

Några av de möten som SSR deltar i under september och oktober

14 sept	Effektivt & lönsamt nätverkande, Soppero
15 sept	Samisk markanvändning & MKB, Uppsala
20 sept	Effektivt & lönsamt nätverkande, Östersund
21 sept	Effektivt & lönsamt nätverkande, Åsarna
22 september	Effektivt & lönsamt nätverkande, Funäsdalen
28sept-1 okt	Studieresa, VisitSápmi
4 okt	Effektivt & lönsamt nätverkande, Jokkmokk
7-8 okt	Styrelsemöte, Umeå
9 okt	Extra Landsmöte i Umeå
11 okt	Effektivt & lönsamt nätverkande, Malå
12 okt	Effektivt & lönsamt nätverkande, Tärnaby
13 okt	Utbildning i Skogsvårdslagen och samråd, Östersund
14 okt	Utbildning i Skogsvårdslagen och samråd, Storuman
14 okt	Effektivt & lönsamt nätverkande, Lycksele
16-18 okt	Studieresa Renlycka, Mellansverige
20 okt	Utbildning i Skogsvårdslagen och samråd, Gällivare
22-24 okt	Kreativ verkstad, Västerbotten
26 okt	FSC-utbildning, uppsamlingsheat, Umeå
28-29 okt	Ordförandekonferens, Stockholm
29-31 okt	Kreativ verkstad, Jämtland

Telefonnummer

Anders Blom	090-14 11 26	070-514 44 80
Jenny Wik Karlsson	090-14 11 83	072-202 12 00
Björn Linder		070-336 26 16
Helén Larsson	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Stefan Johansson	090-14 11 85	
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Hans Liebetrau	090-14 00 92	070-736 14 19
Eva Wiklund	090-14 11 73	070-248 07 30
Ol-Johán Sikku		070-171 80 34
Ragnhild Svonni		070-561 66 06
Dan Abrahamsson		070-554 90 00
Mirja Lindberget		073-656 61 68
Lennart Pittja		070-668 15 77
Jörgen Jonsson		070-570 55 56
Dan Jonasson		070-346 56 06
Lena Fjällborg	090-14 11 79	